

**Putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)**

Akissuteqaat

(Avatangiisinut, Pinngortitamut, Nukissiuutinut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, putsup gassiinut imermik saligutikumik umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaani kuutsitsinissaanik inerteqquteqarnissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuummik saqqummiussaqaarnerani qutsavigaara.

Siunnersuuteqartup Kalaallit Nunaanni immami avatangiisit sunnertiasut issittumilu pinngortitap ataqatigiinnerata mingutsitsinissamut illersorneqarnissaanik kissaateqarneranut Naalakkersuisuniit isumaqataavugut. Kalaallit Nunaanniit immami avatangiisit, aalisarnerup immamilu isumalluutit uumassusillit, kulturikkut, avatangiisitigut aningaasaqarnikkullu annertuumik isumallit mianerineqarnissaat immikkut soqutigisarineqarpoq.

IMO-mi nunani tamalaani imaani avatangiisinut apeqqutit, ilanngullugit aniatitsinerit, sumiiffiit annikitsumik aniatitsiviusut aammalu issittumi imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq pillugit apeqqutit, Kalaallit Nunaata iliuuseqarluni suliarisareerpai. Ilaatigut OSPAR, tassaasoq Oslo-mi-Paris-imi nunani tamalaani isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaata Kunngeqarfik Danmarkimut ilaasutut ilaaffigilersimavaa. OSPAR nunanit 15-init, Atlantikup Avannaata kangiani imaani avatangiisinik aamma imaani uumassusillit assigiinngisitaarnerannik allanngutsaaliuineq pillugu suleqatigiittunit, atortussanngorlugu akuerineqarsimavoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput siunertaq siunnersuummut tunngavigineqartoq attuumassuteqartoq pingaaruteqartorlu. Taamaattumik aamma umiarsuit pujuannit imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnerata atuutsinneqalernissaanut OSPAR-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummi pilersaarut Kalaallit Nunaata ilalissagaa, Naalakkersuisut 2025-mi decembarimi aalajangiisimanerat oqaatigisinnaagakku aamma nuannaarutissaavoq. Atorunnaarsitsiartuaarneq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu aammalu imartaq OSPAR-eqarfimmiittoq, tassa imaappoq Tunumiittoq, kisiat pinnagu, atuutsinneqalissaaq.

Pilersaarutip malinneqarnerata kingunerisaanik, umiarsuup pujuanik saligutiniit ammasuniit umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalissaaq. 1. juli 2029 aallarnerfigalugu inerteqquteqarneq periaatsinut tamanut atuutilissaaq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut aalajangiippit pilersaarut inerteqquteqarnerlu aammalu Kalaallit Nunaata imartaani OSPAR-ip suliaasaqarfianiittumiinnaanngitsoq, tassalu Tunumiinnaanngitsoq, Kalaallit Nunaat tamakkerlugu atuutsinneqalissasoq.

Piffissamut killigitat marluk taakkua tungaannut, inerteqquteqarneq pillugu nalunaarut suliarineqartussaavoq. Tassunga atatillugu piareersaalluni suliarineqartussat pisariaqartut ingerlanneqassapput. Ilaatigut pineqarput inatsisitigut suliaqarnermullu sunniutaasussat erseqinnerusumik qulaajarnissaat.

2025-mi aalajangiinermut atatillugu soqutigisaqartut ingerlatsisullu tusarniarneqarput. Tusarniaanermi allassimavoq inerteqquteqarneq ingerlatsisunut ataasiakkaanut, ilanngullugu Royal Arctic Line A/S, aningaasaqarnikkut sunniuteqarsinnaasoq. Tassani ilaatigut umiarsuaatillit nunanit allaneersut suleqatigineqarnerannut tunngasut pineqarput. Peqatigisaanik ingerlatsisut arlallit allanngoriartortitsilereersimapput. Taakkua annertuumik avatangiisinut piumasaqaatit pisussat naammassisimavaat. Tamatuma saniatigut aningaasaqarnikkut sunniutaasinnaasut nalorninartortaqaqarput aammalu inuussutissarsiortuni siunissami ineriartornissaq apeqqutaasussaalluni. Naalakkersuisut ataatsimut isigalugu imaani avatangiisinik allanngutsaaliuineq aammalu imaani pisuussutinik uumassuilinnik illersuineq aalajangiisuulluinnartumik pingaartissimavaat. Mianerisassaq taanna ataatsimoortumik nalilersuinermi pingaernerpaatinneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussipput:

“Umiarsuup pujuanik saligutinit ammasunit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni, sinerissap imartaanni nunallu imartaanni kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera 1. juli 2027 aallarnerfigalugu atuutilersumik atuutsilissagaat Naalakkersuisut peqquneqassasut. 1. juli 2029 aallarnerfigalugu umiarsuup pujuanit imermik kuutsitsinissap inerteqqutigineqarnera periaatsinut tamanut atuutilissaaq.”

Matumuuna aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut kajumittumik suliassanngortippara.